

Ο σώγαμπρος και το μπόλιασμα

Του Α. Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗ

ΣΩΓΑΜΠΡΟΣ στο ΠαΣοΚ, το οποίο ουδέποτε ηγάπησε, πολύ συχνά βρήκε αχώνευτο και ορισμένες φορές περιφρόνησε (αλλά και καβάλα στο οποίο έκανε μια συναρπαστική, διάβολε, πολιτική διαδρομή!), ο Κώστας Σημίτης, δύο και τρεις φορές αποπεμφθείς υπουργός του Ανδρέα Παπανδρέου, αναδειχθείς σε ηγέτη με την ψήφο φόβου των συντρόφων του μη και χάσουν την εξουσία, δύο φορές ψηφισμένος από τον λαό πρωθυπουργός, είχε, έχει και θα έχει κάθε δικαίωμα να γράφει και να δημοσιεύει. Και να παραλείπει. Και να οδηγεί τη συζήτηση – ιδίως όταν οι λοιποί συντελεστές του πολιτικού συστήματος απουσιάζουν. Ή εγκαταβιώνουν στα τηλεπαράθυρα και στις στήλες τσαχπινιάς του Τύπου.

Ιδιαίτερα όσοι διαφωνούν με προσεγγίσεις του, ιδιαίτερα όσοι θεωρούν ότι τα έργα της περιόδου του έφεραν

δυσλειτουργίες, αυτοί θα 'πρεπε να είχαν πρώτοι χειροκροτήσει όρθιοι όταν ο Κώστας Σημίτης με την περιβόητη πλέον «Πολιτική για μια δημιουργική Ελλάδα» πήρε πάνω του την ευθύνη να ξανανοιξει τη δημόσια συζήτηση. Επί της ουσίας. Από το με ποιες θυσίες (δηλαδή: με ποια στρώματα να έχουν πληρώσει το κόστος!) έγινε η εισδοχή της δραχμής στην ευρωζώνη (και το πού θα βρισκόμασταν αν δεν είχε γίνει) ως το πώς δέθηκε ακόμη πιο σφιχτά η Ελλάδα με τη Δύση (ακολουθώντας για Σερβία και Ιράκ πολιτική με την οποία ελάχιστο ποσοστό των Ελλήνων συμφωνούσε). Από το πώς άνοιξε και ξανάκλεισε, πανικόβλητα, το ζήτημα του Ασφαλιστικού

επί Γιάννιτση ως το πώς οχυρώθηκε η κοινή γνώμη στην αποκύρυνση της «διαπλοκής» ενώ κάποιοι της ελίτ και της πολιτικής τάξης βολεύονταν με την όλο και πιο διαδεδομένη διαφθορά.

Ε, η συζήτηση για όλα αυτά ξανάνοιξε. Και συνεχίζεται. Βοηθήθηκε

Υπάρχει πνιγνή

απροθυμία στο

να συζητηθούν

τα ζητήματα ουσίας

ακριβώς από την κατάθεση Σημίτη και από τις σωπές Σημίτη. Το ότι όλο το πολιτικό σύστημα περιήλθε σε σοκ, το ότι η σκιά Σημίτη άνοιξε ορέξεις ρεβανσιστών ή προξένησε φόβους δια-

χειριστών δείχνει τι πνιγνή απροθυμία υπάρχει ακριβώς για να συζητηθούν τα ζητήματα ουσίας.

Τα ζητήματα ουσίας δεν σταματούν, βέβαια, στο παρελθόν. Καταλαμβάνουν το παρόν, προδιαγράφουν το μέλλον. Ακριβώς σε μian αναζήτηση της άκριας του νήματος για το πώς θα μπορούσαμε να καταπιαστούμε με το μέλλον «μπολιάζοντας» την αίσθηση μιας κάποιας κοινωνικής συνοχής (που μάθαμε να συσχετίζουμε με τη σοσιαλδημοκρατική προσέγγιση) με το στοιχείο δυναμισμού που υπόσχεται η φιλελεύθερη λογική (που μάλλον ως καρικατούρα τη γνωρίσαμε στην Ελλάδα), στράφηκε μια άλλη προσπάθεια. Στο λανσάρισμά της – χαρακτηριστικά – συμπαραστάθηκαν παράγοντες του πολιτικού χώρου του ΠαΣοΚ όπως ο Βαγγέλης Βενιζέλος και η Άννα Διαμαντοπούλου, ο Ανδρέας Ανδριανόπουλος και ο Ανδρέας Λοβέρδος. Πρό-

κειται για τη «Φιλελεύθερη Σοσιαλδημοκρατία» των Τάκη Μίχα και Δημ. Σκάλκου, που δεν επιχειρούν απλώς να παντρέψουν δύο ιδεολογικά (θεωρούμενα) αντίθετα. Αλλά να φέρουν στη φοβική δημόσια συζήτηση θέματα ταμπού. Μήπως η διέξοδος από το τέλμα της εκπαίδευσης είναι μια «δημόσια ιδιωτική Παιδεία» (και θα δικαιούμαι αντί δωρεάν κακού σχολείου, κουπόνια ώστε να πάω το παιδί μου σε ιδιωτικό); Μήπως τους φτωχότερους ωφελεί η παγκοσμιοποίηση (και η προστασία αγροτικών προϊόντων είναι απλώς δίκαιο του ισχυρού); Μήπως το ευαγγέλιο της πολυπολιτισμικότητας καίει το «ηθικό συμβόλαιο» πάνω στο οποίο βασίστηκε το κοινωνικό κράτος (και οι φωπές στη Γαλλία έχουν λιγότερο εύκολη εξήγηση);

Των κυβερνητών, ούτως ή άλλως, θα πληρώνουμε τα έργα. Ας τους βάλλουμε να σκέφτονται και λίγο.